

ชื่อวิทยานิพนธ์ สิทธิเสรีภาพการชุมนุมของประชาชนในที่สาธารณะ

ผู้วิจัย นายชกร เขียวอรุณ **รหัสนักศึกษา** 2524003577 **ปริญญา** นิติศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาณุมาศ ชัดเจนงาม (2) อาจารย์สิริพันธ์ พลรบ **ปีการศึกษา** 2554

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง สิทธิเสรีภาพการชุมนุมของประชาชนในที่สาธารณะนั้น มุ่งที่จะศึกษาเรื่องสิทธิเสรีภาพการชุมนุมของประชาชนชาวไทยโดยเฉพาะ ด้วยการชุมนุมที่ผ่านมาในระยะ 6-7 ปีมานี้ เป็นการชุมนุมที่สร้างความสับสน ไม่เข้าใจแก่ประชาชนทั่วไป เพราะเป็นการชุมนุมที่ละเมิดกฎหมายสร้างความเดือดร้อน โดยเน้นศึกษาที่ใช้สิทธิเสรีภาพการชุมนุมในที่สาธารณะ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุม สิทธิเสรีภาพการชุมนุมทั้งในประเทศไทยและของต่างประเทศเพื่อมาวิเคราะห์หาจุดร่วมสำหรับการร่างพระราชบัญญัติที่จะมาจัดการกับการชุมนุมในประเทศไทย

การศึกษานี้มีกระบวนการโดยการสืบค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่นวิทยานิพนธ์ งานวิจัย บทความหลักกฎหมาย เพื่อมาศึกษาและวิเคราะห์ออกมาเป็นความคิดที่เราต้องการโดยมีสมมติฐานของการศึกษาเป็นหลักเพื่อเป็นแนวทางในการสรุปหาความรู้ใหม่ที่เป็นบทสรุปของวิทยานิพนธ์

จากการศึกษาข้อมูลนั้นสรุปได้ว่าสิทธิเสรีภาพการชุมนุมในที่สาธารณะของประชาชนไทยมีบัญญัติในรัฐธรรมนูญทุกฉบับ ล่าสุดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติไว้ในมาตราที่ 63 ว่า“บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะในกรณีการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อคุ้มครองความสงบของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก” ในเจตนารมณ์ของผู้ร่างกฎหมายต้องการให้มีการชุมนุมโดยสงบ ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ใคร ชุมนุมได้เสรีตามที่ต้องการ แต่ประชาชนทั่วไปกลับสร้างความเดือดร้อนไปทั่ว ด้วยการชุมนุมที่ละเมิดกฎหมาย เช่น การปิดถนน การยึดสถานที่ราชการ การเผาศูนย์การค้า เป็นต้น

การใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมในที่สาธารณะมีปัญหาเมื่อไม่มีกฎหมายเฉพาะที่จะมาจัดการกับการชุมนุมของประชาชน เจ้าหน้าที่ต่างก็ใช้กฎหมายคนละฉบับเกิดปัญหาความซ้ำซ้อนทางการใช้กฎหมาย แต่เมื่อมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดการการชุมนุมสาธารณะก็ติดขัดปัญหาความล่าช้าและความไม่เห็นด้วยต่าง ๆ ตามมา การใช้สิทธิเสรีภาพของประชาชนไทยจึงเป็นการใช้ตามรัฐธรรมนูญที่ดีความเข้าใจตนเอง ใช้สิทธิจนไปละเมิดและสร้างความเดือดร้อนให้ประชาชนทั่วไป ผู้ที่มีอำนาจต่างก็สนับสนุนการใช้สิทธิที่ละเมิดกฎหมายถ้าการชุมนุมนั้นสนับสนุนตนเองและถ้าการชุมนุมมาเพื่อค้านตนเองก็จะใช้กฎหมายต่างๆ เพื่อยุติการชุมนุมและผลจึงตกมาที่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบมีการฟ้องร้องนำคดีขึ้นสู่ศาลมาก ก่อให้เกิดกระแสการไม่เข้าใจในสิทธิเสรีภาพการปฏิบัติการของประชาชนชาวไทยที่ต้องการใช้สิทธิเสรีภาพการชุมนุมในที่สาธารณะในปัจจุบัน

คำสำคัญ : สิทธิและเสรีภาพ การชุมนุมทางการเมือง ที่สาธารณะ ละเมิดกฎหมาย การชุมนุมโดยสงบ

Thesis title : People's Right and Freedom of Assembly

Researcher: Mr.Koshakorn Khieo-arun **ID:** 2524003577 **Degree :** Master of Law;

Thesis advisors : (1) Dr. Panumas Khutngaongamm, Assistant Professor; (2) Ms. Siriphan Polrob;

Academic year : 2011

Abstract

This study, "People's Right and Freedom of Assembly," aimed to investigate the right and freedom of assembly of the Thai people in particular because the people's assemblies in the past six to seven years caused confusion and misunderstanding to the general public. Besides, those assemblies violated laws and caused a great deal of trouble to the people. This study focused on the exercise of the right and freedom of assembly in public places, related laws on assemblies, and freedom of assembly in Thailand and in other countries. The obtained information was analyzed to find effective ways for drafting a bill on controlling any unlawful public assembly in Thailand.

The study was done through collecting of relevant information from several theses, research works, articles, and principles of law, which was analyzed based on the hypothesis of the study and then new knowledge obtained was summed up as the result of the study.

It can be concluded that the right and freedom of assembly of the people in Thailand has been stated in every constitution of Thailand. According to the most recent constitution, Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 (2007), quoted Article 63 says, "A person shall enjoy the liberty to assemble peacefully and without arms. The restriction on such liberty under paragraph one shall not be imposed, except by virtue of the provision of law in the case of public assembling and for securing public convenience in the use of public places or for maintaining public order during the time when the country is in a state of war, or when a state of emergency or martial law is declared." It is obvious that the constitution drafting committee intended to provide people with the right and freedom to assemble peacefully without causing any difficulty to the public. However, in reality, people's gatherings in public places caused a lot of trouble to other people and violated laws, for example, by blocking major roads, obstructing key state offices and setting some leading shopping malls on fire.

It is clearly seen that without a specific law to deal with public rallies of any kind, a lot of problems occurred when controlling people's gatherings in public places. In fact, problems took place when concerned officers used different laws to deal with the protestors. When a draft bill on public assembly was proposed to the Parliament for consideration, it was delayed by several comments and disapproval. Consequently, people exercised their right and freedom of assembly by interpreting the intention of the law to suit their interests. This resulted in violating laws and causing difficulty to other people. Worse than that, powerful authorities supported those violations if the assembly was for their own benefits; but if not so, they tried in every effort to bar that public assembly. As a result, some assembly cases have been sued in a law court. Thai people are eventually confused about how to exercise their constitutional right and freedom of assembly when they want to assemble in public places for some reasons.

Keywords : Rights and freedoms. Political gatherings, public law and peaceful assembly.